

kisdobos

1982. SZEPTEMBER

AZ ORSZÁG VALAMENNYI ÚTTÖRŐCSAPATÁNAK,
KISDOBOSÁNAK ÉS ÚTTÖRŐJÉNEK

Köszöntünk benneteket, kisdobosok és úttörők!

Bizonyára sok kedves élménnyel, felejthetetlen emlékkel zárjátok az elmúlt úttörőévet, az úttörőnyarat.

Tudjuk, szívesen vesztek részt minden olyan feladat megvalósításában, amelynek tervezésébe és előkészítésébe is bekapcsolódhattok. Úgy gondoltuk, hogy az új úttörőévben veletek együtt, közösen tervezzük meg a programokat, a Ti közreműködésetekkel indítjuk útjára az új kezdeményezéseket.

Az idén önállóan választhatjátok meg az új úttörőév jelmondatát. Olyan jelmondatot válasszatok, amely az úttörőcsapat minden kisdobosát és úttörőjét, az őrsöket és rajokat összefogásra, a közösen tervezett programok közös erővel történő megvalósítására hívja.

Kisdobosok és úttörők!

Járjatok az életben nyitott szemmel! Vegyétek észre a jót s a rosszat is! Találjátok meg hol és miben van rátok szükség! Vegyetek részt lakóhelyetek, környezetetek szépítésében, értékeinek megóvásában! Segítsétek az arra rászoruló idős embereket!

Az őrsi és rajösszejöveteleken, úttörőtanácsülésen beszéljétek meg, hogy milyen feladat megoldásában vesztek részt szívesen. A komoly erőpróbát igénylő feladatok mellett gondoljatok a játékos, vidám összejövetelek szervezésére is.

Nem várunk tőletek teljesíthetetlen, nagy dolgokat!

Csak azt, hogy legyetek olyanok, akik ismerik kötelességeiket és élni tudnak jogaikkal. Olyanok, akik nyíltak, őszinték, szókimondóak és igazságosak. Olyanok, akik szívesen kötnek barátságot és meg is tudják tartani barátaikat; akik kíváncsiak minden újra, szépre és korszerűre, s ezért egyre többet akarnak megszerezni a tudás kincseiből.

Teljesítsétek legfontosabb kötelességeiteket! Tanuljatok szorgalmasan, segítsetek egymásnak a tanulásban! Legyetek fegyelmezettek, hiszen ez a tanulás, a munka, a közösségi élet alapja! Ápoljátok, gazdagítsátok iskolátok, úttörőcsapatotok hagyományait!

Gazdálkodjatok okosan a megnövekedett hétvégi szabad idővel! Szüleitekkel, barátaitokkal közösen tervezzétek meg a szabad szombatok és vasárnapok programjait! Gondoljatok a pihenésre. szórakozásra, gyönyörködjetek a művészetekben! Sportoljatok, túrázzatok, tegyetek nagy felfedezéseket, énekeljetek, játsszatok sokat!

Terveitek megvalósításához keressetek társakat! A felnőttek: a pedagógusok, szüleitek, a KISZ-tag fiatalok és a szocialista brigádtagok szívesen segítenek!

Szeretnénk, ha játékos kedvű, minden kalandra és felfedezésre kész, vidám gyerekek lennétek! Vállalásaitokat vegyétek komolyan és teljesítsétek becsülettel!

Sok kedves úttörőélmény tegye számotokra emlékezetessé az 1982—83-as úttörőévet!

Előre!
Magyar Úttörők Szövetsége
Országos Tanácsa

Békés Rozi rajzai

Déry Tibor

Az elveszett betű

Egy nap szörnyű dolog történt Nyerges bácsiéknál. Elveszett az E betű.

Egy hétfői nap történt. Úgy kezdődött, hogy reggel Nyerges bácsi el akart menni a tanácsházára, hogy befizesse az adóját. Kerek ezer forintot. Nyerges bácsi nem találta a pipáját. Pedig ahhoz, hogy az ember útnak induljon, előbb okvetlenül pipára kell gyújtani. De a pipa nem került elő.

Ekkor kezdődött a baj. Nyerges bácsi káromkodni akart. Azt óhajtotta mondani, hogy: fene egye meg. Ezt egyébként is szívesen mondogatta, reggel is, délben is, este is egyszer-egyszer, s közben minden órában tízszer vagy százszor. De most elveszett az E betű s nem tudta kimondani. A bajszát tépdeste, rémülten nézett feleségére, s csak annyit dadogott, hogy: fö-fö-fö gyögyögyö!

— Mi bajod? — kérdezte Juliska néni.

Nyerges bácsi azt akarta felelni, hogy szörnyű baj van, mert elveszett az E betű. De minthogy elveszett, tehát ezt sem tudta kimondani. Csak nagyokat nyögött, aztán dühében kiment a szobából, s bevágta az ajtót.

De Juliska néni is csakhamar észrevette, hogy valami szerencsétlenség érte. Kisfiát, Lacit el akarta küldeni a Népboltba kenyérért.

— Laci! — kiáltotta.

— S-s-s-s-s — felelte Laci, minthogy nem tudta kimondani, hogy: tessék!

Juliska néni azt válaszolta, hogy: kö-kö-kö, de tovább ő sem jutott.

Így hát egész nap kenyér nélkül maradtak. Levest E betű nélkül nem lehet főzni, krumpli nem volt a kamrában, húsra nem futotta a pénzükből. Csak a nyálukat nyelték, mint valamikor a régi időkben, amikor még királyok és kormányzók uralkodtak.

Egyébként nagy felfordulás volt a házban. Rózsi, a nagylány kiment az istállóba, hogy megfeji a tehenet. De tehén E betű nélkül nem adott tejet, a kecske nem tudott mekegni, a juh nem tudott bégetni. Keservesen tátogatták a szájukat. Mö-mö-mö — dadogta a kecske. Bö-bö-bö — dadogta a birka. A tehén ugyan egészen rendesen bőgött, mert az nem olyan együgyű állat, ahogy sokan gondolják, de mihez kezd az ember egy bőgő tehénnel, amely nem ad tejet?

Eső sem esett aznap Nyerges bácsi udvarára, a kútból is kiapadt a víz. Este sem lett Nyergeséknél aznap: köröskörül a faluban már mindenütt besötétedett, lámpát gyújtottak s Juliska néni még mindig törölgette arcáról az izzadságot, olyan forrón sütött a nap.

A legvastagabb baj azonban abból származott, hogy beállított Sándor, Rózsi vőlegénye. Ilyenkor ők ketten a kerítéshez állnak, s a szép holdfényben beszélgetnek. Sándor azt mondja Rózsinak: szeretlek. Rózsi azt mondja Sándornak: szeretlek. De most mind a ketten csak sziszegtek egymásra: sz-sz-sz, mint két dühös gúnár, s amikor megunták, akkor ijedten szétszaladtak.

Az E betűvel együtt a szerelem is kiveszett Nyerges bácsi házából.

Mi történt közben a tanácsházán? Nyerges bácsi bekopogott az adóhivatalba.

A hivatalnok, akinél az ezer forintot be kellett volna fizetnie, nemrég került a faluba, nem ismerte Nyerges bácsit.

— Hogy hívják? — kérdezte.

De minthogy elveszett az E betű, Nyerges bácsi nem tudta kimondani a nevét. Káromkodni sem tudott, tehát egy nagyot nyögött.

— Mit akar? — kérdezte a hivatalnok.

— Adó! — mondta Nyerges bácsi.

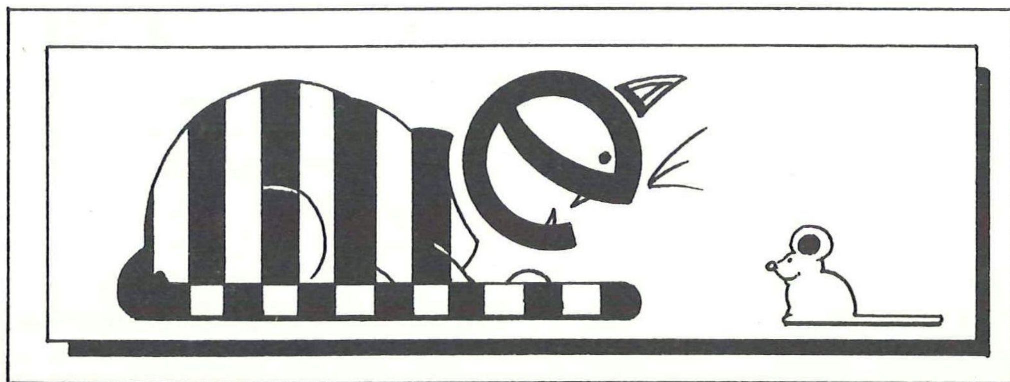
Aki adót akar fizetni, azt mindig szívesen látják. A hivatalnok jókedvűen megpödörte a bajuszát.

— Zzzz — zizegte Nyerges bácsi, mivel nem tudta kimondani, azt hogy: ezer.

Nem boldogultak egymással. Nyerges bácsi kiment a falu szélére s ott szomorúan leült egy fa árnyékába. Estig ott üldögélt s búsult, mert nem tudott adót fizetni. Este felkerekedett, leverte a port ruhájáról s hazaindult. Nagyon bánatos volt.

Amikor befordult az udvarába, megpillantotta a kis fekete cicájukat, szájában az elveszett E betűvel. A cica azért lopta el, mert meg akart tanulni káromkodni, úgy mint Nyerges bácsi. De amint keresztben átszaladt az udvaron, épp a gazdája lába előtt, megpillantotta az egeret. Nyomban kiejtette szájából az E betűt, s megfogta. Benne a duplája van annak, amit most a szájamban tartok, gondolta. Ez volt mindnyájuk szerencséje.

Ha nincs egér, másnap nem lett volna kedd Nyerges bácsiéknál.

Tandori Dezső: **A Duna-parti medvék**

A fák kilombosodnak,
nagy-zölden domborodnak,
madarak megharsannak,
mert vannak, vannak, vannak:
ág közt, lomb közt csapongnak,
örülnek ennek-annak.

Mindezt azért tudom,
mert van két ablakom,
s két ablakomból mindezt megfigyelték
a nálunk lakó, Duna-parti medvék.

A Duna-parti medve,
akarva-nem-akarva,
kinéz a Duna-partra.
Ablakba telepedve
a Duna-partot látja,
jobban, mint jóbarátja.

Könyöklünk egymás mellett,
kint a lomb mindent ellep,
és hallgatjuk a madarak
hangját, mely este elapad,
habár a Duna árad —
s lefekszünk mi is,
mert ha Duna-parti is,
a medve is el-elfárad.

resztes Dóra rajza

Bakó Ágnes

Hét mérföld meg egy fél csizma

Károlyka kora reggel lecövekelt előttem. Apró mutatóujját vádlón rám szögezte.

— Nem azt ígérted, hogy itt majd mindig jó nagyokat fogunk játszani, meg minden?!

Ez a kérdés egy kicsit megzavart. Ezt ígértem, bizony! És egészen addig a pillanatig szentül meg is voltam győződve arról, hogy mind az öt gyerek remekül érzi magát nálam, és kitűnően szórakozik. Most meg itt van, ni! Mit felelhetek én erre?!

— Csak nem azt akarod mondani, hogy unatkozol? — kérdeztem jobb híján.

Hevesen megrázta a fejét, de a szeme elkerekedett és öklével a levegőt ütögette. Ezt olyankor szokta csinálni, amikor nem ért valamit teljesen. Tüstént láttam, hogy ráhibáztam az igazságra. Bizony unatkozott. Teljes életnagyságban. Ám a maga módján, dohogva a következőket közölte velem:

— Az unatkozás, nekem semmi. Tudod? Csak az rossz, hogy te mindig azt a sok vacakos sárgarépát pucolod, Jolika meg egyes-egyedül Peszekivel törődik!

— Próbálj meg játszani Kicsi-Dáviddal! — ajánlottam. Persze nem sejthettem, hogy olajat öntök a tűzre. Mert ez volt az, amire pipacspirosan és keserűen kifakadt.

— Vele?! Csakhogy nem lehet ám! Jolika megmakacsolta magát! Nem engedi, hogy Peszeki fejére homokozzak! Pedig akkor mindig jó nagyokat visít...!

Ez persze igaz lehetett. És az is, hogy azon a nevezetes reggelen Károlykának nem akadt játszótársa.

— Ez így nem lesz jó — mondta jelentősen. — Akkor én inkább világgá megyek.

— Ezért kár volna nekivágni a világnak — nevettem. — Ha vársz egy kicsit, nagy látnivaló akad majd itt is. Ide jön Józsi bácsi a Lenke-lóval, hogy felszántsa a gyümölcsöst. Azt érdemes megnézni. Olyat még úgyse láttál.

— Biztos, hogy idejön?

— Biztos.

— De őt is csak nézni szabad! ... és addig, amíg idejön én mit csináljak?

— Addig játsszál a kislányokkal!

— A kislányokkal pláne nem lehet játszani — közölte erre mogorván.

— Miért?

— Mert ők mindig szanaszét vannak. És alusznak főképpen.

— Hát keltsd fel őket — mondtam. — Már úgyis a hasukra süt a nap.

Végre fölcsillant a szeme. Szinte ragyogott.

— Jó! — kiáltotta lelkesen. — Megyek! Rohanok! Fölkeltem mindet!

Nevetve ugrabugrált fel a lépcsőn.

— Kislányok! Felkelni! — kiabálta, míg két öklöllel verte az ajtót. — Felkelni, mondom! Már süt a nap! A hasatokra!

— Pszt! — szólt ki suttogva Eszter. — Ne kiabálj! Mit akarsz?

— Nyissad ki az ajtót!

— Sajnos, nem érek rá...

Eszter valóban nem ért rá. Éppen színes pántlikákat font a hajába. Pontosan hatot, de ezt Károlyka az ajtó túlsó felén persze nem láthatta. És ott, azon menten elöntötte a pulykaméreg. Vadul és két kézzel dörömbölt, míg torkaszakadtából kiabálta:

— Ha nem nyitod ki az ajtót, akkor nem mondom meg, hogy idejön a Lenke-ló! Azt se, hogy szántás lesz a gyümölcsösben...

Ez volt az, amire kivágódott végre a kisszoba ajtaja. Zsuzsi állt a küszöbön hunyorogva és kócosan.

— Mit csinál a Lenke-ló?! Idejön?

— Ide ám! — bizonygatta Károlyka. — És olyat fog szántani, mint egy ház! És annak, aki még nem látott ilyet, meg is szabad nézni. Gyertek!

Most már Rita is kiugrott az ágyból. Károlyka diadalmasan nézett körül. Semmi kis orrát a levegőbe fúrta, és olyan peckesen állt, mint a cövek. Ezt azért csinálta, mert közben eszébe jutott, hogy ő hozta ezt a nem mindennapi hírt, és ő volt az, aki az egész lusta társaságot kiugrasztotta az ágyból.

— Rohanááás!... — kiáltotta Rita. — Ma igazi, izgalmas napunk lesz! Igazi ló, igazi barázda meg minden! — Elkapta Zsuzsi kezét, és azon pizsamásan, éktelen visongások és nevetések közben lefelé trappoltak a bokrok között.

Már Károlyka is emelte a lábát, hogy utánuk szaladjon, aztán visszafordult mégis. Úgy gondolta, nem maradhat ki a látnivalóból Eszter sem.

— Igyekezzél gyorsabban! — sürgette, és beljebb lépett egy lépést. — Téged nem érdekel a Lenke-ló? Meg a barázda?... — Ám a kérdés után elnyílt a szája. És úgy is maradt. És csak állt. És kerek szemmel Esztert nézte. Már tudta, hogy Eszter annál sokkalta izgalmasabb dologra készül, mint hogy egy Lenke nevű lovat bámuljon.

— Hová tűntek a többiek? — kérdezte közben szórakozottan és csak úgy mellesleg, Eszter.

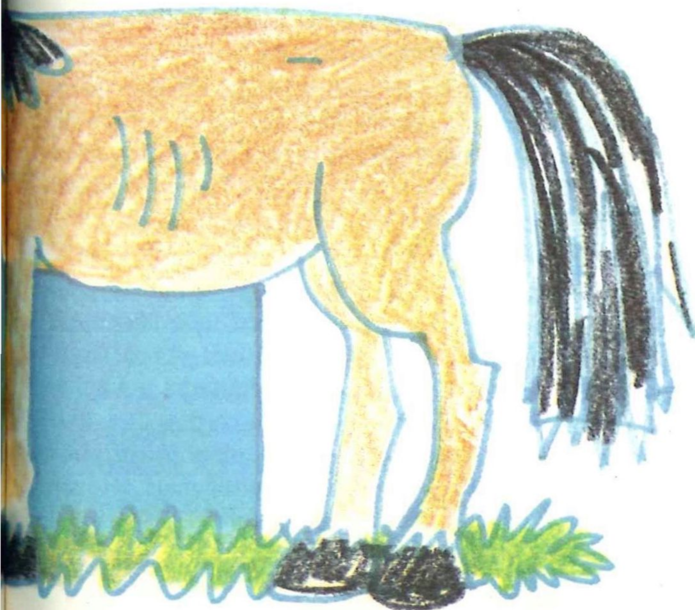
— Elszaladtak... — felelte engedelmesen és az igazsághoz híven Károlyka.

— Aha... — Eszter ezt a levegőnek mondta, míg lassan körbefordult a tengelye körül. Amikor ismét szembekerült a tükörrel, nyelve hegyét kidugta a szája jobb sarkán, bal füle fölött pedig csomóra kötött egy vékony piros pántlikát. Pontosan a hatodikat.

— Te most mit csinálsz a hajaddal?!... — kérdezte nevetésre készen Károlyka.

Eszter tetszelegve és elégedetten billentette oldalra a fejét.

— Ugye gyönyörű? — nézett a tükörből Károlykára. — Ha nem tudnád ez egy igazi indiánfrizura! Ugye sose láttál még ilyet?

Károlyka valóban nem látott. Olyanra kerekedett a szeme, mint egy gesztenye. Nagy szakértelemmel megszemlélte a műalkotást. Közben pislogott meg kuncogott, és mert nem talált szavakat az elismerésre, háromszor körbejárta Esztert. A harmadik kör végén elbűvölten megállt előtte és hosszan sóhajtott. Mert Eszter valaha szőke haja, hat zsíros, szürkésbarna tincsbe fonva pontosan hatfelé meredezett, mivel (ezt tudni kell!) a hajukat zsírozni szokták az indiánok. A tincsek végén hatféle színű szalag lobogott, és egészen a háta közepéig ért. Ha megrázta a fejét, mind a hat vidáman föllibbent a levegőbe. De sokszínű szalagok lógtak-libegtek a dereka körül is. A lábán két térdigérő gumicsizma, fején piros, kék-szalagos szalmakalap.

— Nekem is csináljál ilyeneket!... — kérte hosszú, rebegő sóhajjal Károlyka; mire Eszter is sóhajtott egyet, és tűnődve azt mondta, hogy sajnos az igazi indiánfrizurához Károlyka haja rövid, és ha egyáltalán beveszi a játékba, akkor is legfeljebb csak gyerekindián lehet.

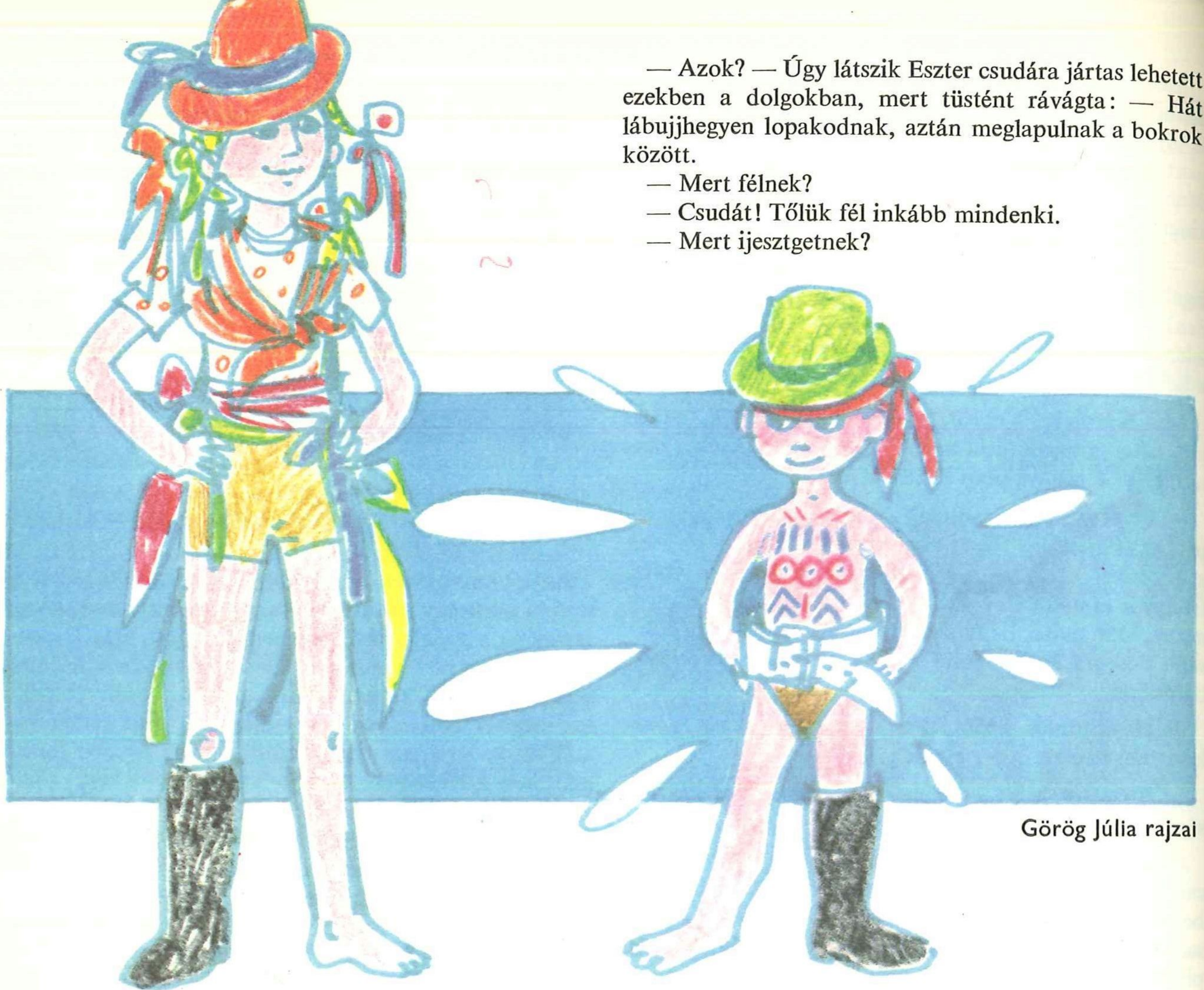
Károlyka persze esengve nézett rá; és úgy látszik ez bevált.

— Tulajdonképpen — jegyezte meg Eszter —, ehhez a játékhoz nagyon is kell egy gyerekindián. Abba pedig, hogy mit játszunk, senki se szólhat bele!

Ezt nem is tudom miért mondta Eszter, de ezután a megjegyzés után maga elé penderítette Károlykát, fölkapott egy üveg napolajat, és bőkezűen csöpögtette a fejére.

— Már van olyan szép, mint a tiéd? — tudakolta a gyerekindián.

— Mi az hogy! — szólt a főindián elégedetten. — Senki sem mondaná meg, hogy ez a te hajad! — Lelkesen ugrabugrált a szekrény meg a tükör között. Csudára belejött az öltöztetésbe. — Várj! — súgta izgatottan — még rengeteg mindenféle kell! — És mert a házban föllelhető szalagok mind őrajta ékeskedtek, tempósan összesodort egy tarka sálat, körülkötözte vele a gyerekindián homlokát, a fejébe zöld kalapot nyomott, lerángatta róla a napozót, ötször körbetekerte derekán a fehér bőrövemet, majd egy rúzzsal meg egy szemceruzával csuda szép kék-piros csíkokat meg köröket rajzolt a mell-

Görög Júlia rajzai

kasára. Eszter igazán mindenféléhez értett. Ezután hunyorogva szemlélgette a művét.

— Ez így pontosan jó! – bólintott elégedetten. – Még csak egy csizma kellene . . .

— Neked kettő van — mondta jelentősen Károlyka.

Eszternek valóban két csizmája volt. És mind a kettő a térdéig ért; ami meglehetősen fényűző volt olyan kánikulában. Könnyedén meg is vált tőle.

— No, jó — szólt nagylelkűen. — Felezzük el.

Azzal elfelezték.

— Ebben úgy lépkedjél ám, hogy hétmérföldes csizma! — mondta Eszter. Károlyka nem szólt semmit. Megdicsőülten állt a szoba közepén.

Szóval ott álltak mind a ketten; napolajtól cuppogó hajjal, derékig sálba és szalagokba öltözve, szalmakalaposan, félcsizmásan, elégedetten a világgal.

— Ezzel a csizmával akár világgá is mehetnénk! — jegyezte meg Károlyka.

— Bizony. Mert ha egyet lépünk, az pontosan hét mérföld. No, indulás!

— Hová?

— Hát világgá! Azt szeretnénk. Nem?

Azzal kézenfogva leugráltak a lépcsőn.

— És mit csinálnak az igazi indiánok? — faggatta Károlyka Esztert.

— Azok? — Úgy látszik Eszter csudára jártas lehetett ezekben a dolgokban, mert tüstént rávágta: — Hát lábujjhegyen lopakodnak, aztán meglapulnak a bokrok között.

— Mert félnek?

— Csudát! Tőlük fél inkább mindenki.

— Mert ijesztgetnek?

— Mert zsákmányolnak főképpen.

— Mi is zsákmányolunk?

— Meghiszem azt! Azért csináljuk az egészet. Vagy nem? Előbb lelapulunk, aztán nekilátunk a zsákmányolásnak. Jó?

— Jó. Mit zsákmányolunk?

— Amire kedvünk szottyan.

Ez nagyon biztatóan hangzott. Károlyka szeme előtt elúszott az a fehér-habos-rózsaszínes valami, ami eperkrém néven hűsölt a pincében; de Eszter sajnos másfelé rángatta. A kert közepén aztán megállt.

— No — szólt olyan hangon, mint aki egészen másra figyel — kezdheted. Nekem még egy kis dolgom van. De te addig csak nyugodtan keressél magadnak valami jó kis zsákmányt, aztán lapulj meg. De úgy ám, hogy ne akadjanak rád egyhamar!

— Jó — ígérte Károlyka.

— Akkor szia! — Eszter megrázta mind a hat cuppogós hajfonatát, nyakába kapta hétmérföldes-félcsizmás lábát és nekiiramodott a gyümölcsösnek. Azon nagykalaposan, indiánszalagosan odaállt bámulni a Lenkelovat.

Károlyka kicsit csalódottan nézte azt a távoli piros csudát, amely a főindián fejét díszítette; majd tétován megindult a bokrok között. A jázminbokroknál végül

fölfedezte a nekivaló zsákmányt. Ott letottyant a popsijára. És nevetgélt. Mert amit látott, igazán zsákmányolni való volt.

— Az eperkrém ehhez semmi se! — gondolta, és még arra is gondolt, hogy azt úgyse ok nélkül készítették, és ebéd után mindenki kap majd, mindenki. Akkor meg minek zsákmányolni?! Ezután körülnézett.

A kert csöndes volt. Mindenki a kert végében nyüzsgött. Néhány darázs dongott csak, a napsütésben körözve, és kicsi-Dávid mondta a magáét a járókában.

Károlyka megrángatta jobb lábán a térdig érő gumicsizmát, nagy üggyel-bajjal talpra állt, s óvatosan odalopakodott a járókához.

— Szia, Peszeki! — dugta be az arcát két léc között. — Ne féljél! Csak zsákmányolni jöttem.

— Glö... gliá... gi!... — mondta Peszeki Dávid és kettészaladt a szája.

— Ha lehetne, szívesen megcsinálnálak téged is gyerekindiánnak, de elfogyott a napolaj! — Károlyka ezt igazán sajnálkozva mondta.

Kicsi-Dávid a hasára fordult, Károlyka pedig megmarkolta a járóka peremére akasztott cumisüveget.

— Ezt én most elzsákmányolom. Tudod? Azért, mert Eszter megparancsolta.

— Ágiági... glö... hö! — felelte Peszeki Dávid.

— Jó — bólintott megértően Károlyka. — Csak kölcsönbe! Amíg megiszom, ami benne van. Tudod? Aztán visszahozom. Te addig csak aludjál!

— Plö! — közölte kurtán a cumisüveg gazdája.

— Kösz! — mondta ugyanolyan kurtán a kis indián, majd diadalmasan elvonult a zsákmánnyal. És olyan rejtekhelyet talált, amilyenről még Eszter sem tudott.

Először a cumisüveget kezdtük keresni. A keresést maga Peszeki Dávid kezdte, és mert járókaszerte nem találta sehol sem, éktelen visongással maga köré csődítette a családot. Jolika a fejéhez kapkodott, én Kicsi-Dávidot kaptam ölbe, Rita és Zsuzsi a homokozóban keresgélt, csak Eszter állt közöttünk elnéző mosollyal. Hanyagul egy nyárfának dőlt.

— Mit izgultok? — kérdezte a legmélyebb nyugalommal —, lefogadom, Károlyka vitte el.

— Károlyka? — kérdeztem gyanakodva, de a többiek már nevettek. Visszatettem Peszeki Dávidot a járókába. Nem nevettem a többiekkel.

Esztert néztem, és egyre gyanúsabbnak találtam az öltözékét.

— Miféle maskarában vagy te? És mi ez a fél csizma a lábadon?

— Hát, egy hétmérföldes — mondta erre a világ legtermészetesebb hangján. — A másik az ő lábán van.

— Az ő lábán! De hol?

— A jobb lábán. Mert a bal az enyémen van. Elfeleztük. Ő a jobb lábával ment világgá.

Elhűltem. És elhűltek a többiek is.

— Micsoda? — kérdeztem rémülten, és még az sem vigasztalt, hogy most már Eszter is nyugtalannak látszott.

Szanaszét futottunk, mint a szegényember malacai, de egyre reménytelenebbnek tűnt, hogy valaha is megtaláljuk Károlykát. Éppen akkor kongatták a delet. A könnyű szél vidáman sodorta felénk a harangszót, csak mi néztünk letörten egymásra. A kapu zárva. A kerítésen sehol egy lyuk, a bokrok alatt legfeljebb álmos szúnyogok lapulnak.

— Biztos hogy rajta volt a gumicsizma? — faggattam Esztert.

— Biztos. — motyogta olyan hangon, mint akit valamiért furdal a lelkiismeret.

— Akkor — mondtam elszántan —, még egyszer végigjárjuk a kertet! Ha lát valaki valahol is egy fél csizmát...

— Akkor abban lesz Károlyka — fejezte be helyettem Zsuzsi.

A fél csizmát végül is Piki fedezte fel. Vadul ugatott egy bokor futóbabot, amely ahelyett, hogy fölfelé igyekezett volna, gyanúsan szétterült a földön. És mert Piki nem tágított amellől a bokor futóbab mellől, odaigyekeztünk mi is. Most már egyedüli reményem Pikiben volt.

— Keresd! — kiáltottam neki. Szerencsére nem kellett biztatni. Kapart és morgott és rángatott valamit.

Bevallom, először elhatároztam, hogy alaposan elnadrágolom Károlykát, de ahogy fogyott az idő, úgy másítgattam én is a szándékomat. Amikor Piki, szájában egy fél hétmérföldes gumicsizmával diadalmasan elrohant mellettünk, azon a ponton voltam éppen, hogy hát: Istenkém! Valamit csak játszani kell, ugyebár?! És még az is eszembe jutott, hogy valaha én is voltam gyerek.

Fölhajtottam a futóbab indáit.

Károlyka szétvetett tagokkal, cumisüveggel a szájában édesdeden aludt.

— Na! — motyogta, amikor kivettem szájából a cumit. — Na! — és a másik oldalára fordult.

Nekem mesélnek a legszebben

A júniusi KISDOBOS-ban megírtuk, hogy a Magyar Rádió Ifjúsági Osztályával együtt pályázatot indítunk, melyben megkérjük olvasóinkat és hallgatóinkat, hogy írják le, vagy mondják magnóra kedvenc meséiket és küldjék el a felvételt a következő címre: MAGYAR RÁDIÓ IFJÚSÁGI OSZTÁLYA Budapest, 1800 Bródy S. u. 5—7.
A pályázatnak nincs határideje. Beérkezett munka már eddig is szép számmal akadt! Tessék mutatóba és kedvcsinálónak!

Az anyukám babája

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kislány. Ez a kislány lett később az én anyukám. Elsős korában a tanító nénije azt a feladatot adta minden gyereknek, hogy öltöztessék fel a kedves babájukat jelmezbe. A nagymamám két estén át varrt és így gyönyörű lett a baba ruhája. Anyukám — aki különben kis pletykás gyerek volt — hallgatott és megtartotta magában a jelmeztitkot. Elérkezett a bababál és a szépségverseny napja. Minden gyerek boldogan készült. Anyukám nagy dobozban vitte magával a felöltöztetett babáját. Sok szép jelmez akadt: tulipán, boszorkány — utoljára az ő babája következett. Kinyitotta a dobozt, és kivette a babát. Az olyan szép volt, hogy mindenki megcsodálta. A sok flittertől meg gyöngytől csak úgy csillogott! Csárdáskirálynő volt a jelmeze. Ő lett a legelső. Anyukám egy tortát kapott ajándékba.
Nekem ez a legszebb mesém, mert igaz!

Olajos Mirandolina
3907 Tállya, Kazinczy u. 22.

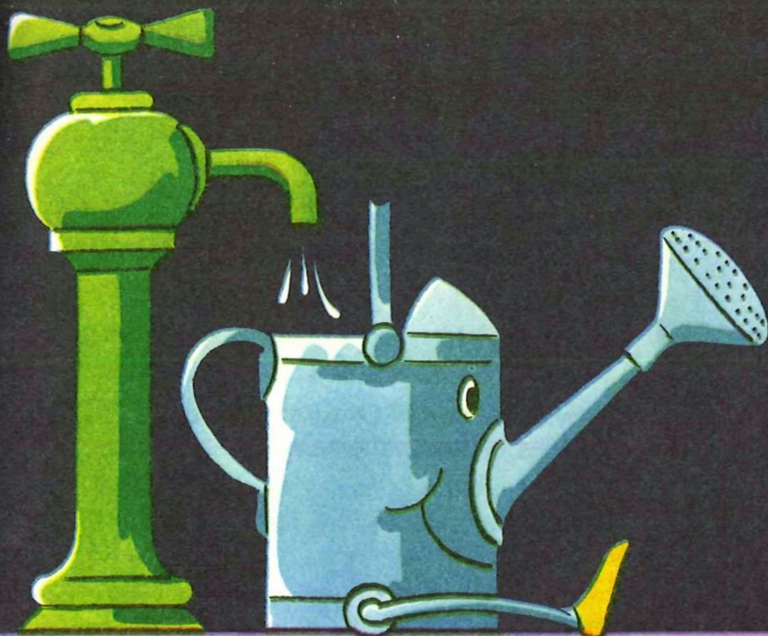
A tolvaj

Eltűnt egyszer egy parasztnak a pénze. Nem tudták megtalálni a tolvajt. Összegyűltek a parasztok és tanácskozni kezdtek, hogyan lehetne azt megtudni, kinél van a pénz? Megszólalt az egyik paraszt, akit igen okosnak tartott mindenki:
— Azt hallottam, hogy annak, aki lopott, előbb-utóbb meggyullad a fején a sapka! Figyeljétek csak, kinek gyúl meg a sapkája?
Az egyik odakapott a fejfedőjéhez. Erről aztán megtudta mindenki, hogy ő volt a tolvaj!
Ez az én kedvenc mesém.

Szmolka Renáta
Bruty c. d. 199. okr. Nove Zamky 94355 Csehszlovákia

Szitás Barbara rajza
Budapest, Horváth Mihály téri Ált. Isk.

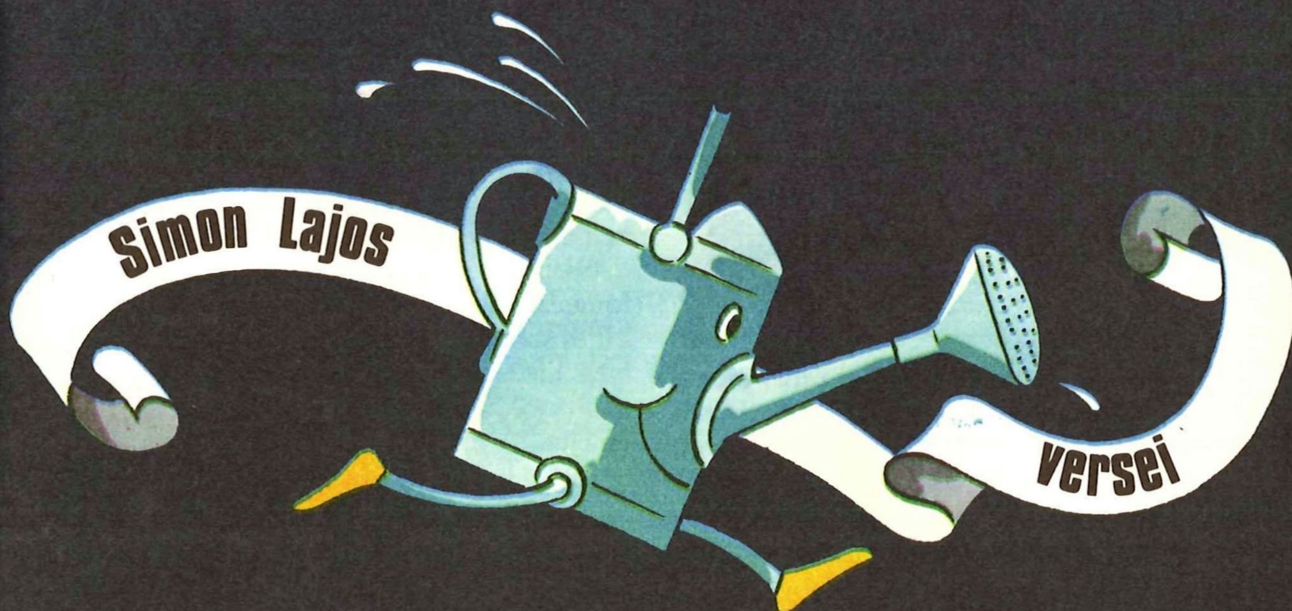

Hajnal

A dűlőúton most a szellő
tegnapi lábnyomot seper,
az árokparton hűvös harmat
gyöngyétől nő a vadszeder.

Csönd van még. A bogár is alszik
bölcsője tűzpiros kehely,
de már egy álmos őz a nedves
patak-fövényen térdepel.

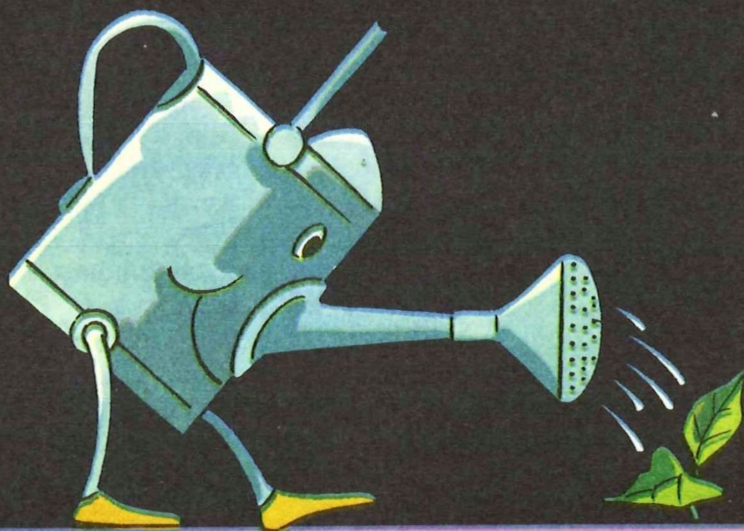

Kánikula

Lángol a nyár, mint a pulyka taréj,
a porcfű csupa rozsda,
a kánikulában vatta-fehér
habot izzad a bodza.

Alatta csücsülök, félig alélt
fejem térdemig kókad,
haj, lányok, ki szalad kútra vízért,
s ki itat, mint volt aratókat?

Gyönyörű magas semmi az ég
rajta egy bárányka nyargal,
a Napba akasztja szarvahegyét,
és viszi, diadallal.

Berándulunk

I.

Nem nyaralnék nyár végén. Akkor már mehetnékem van. Készülődöm. Ceruzát hegyezek, könyveket kötözök, leltározom az iskolaszereket. Mióta Terka húgom iskolás, ketten készülődünk. Megvitatjuk, melyik radír jó, értékesebb-e a kínai ceruza mint a cseh, illetve a macskás vagy a könyves hegyező dolgozik-e jobban.

Az idén minden másképp alakult. Pontosabban sehogy. Terka odaült a szekrénye elé, aztán felsőtestével el-eltűnve a polcok között, mindent a földre rakott. A rendetlen halomból két formás kupacot épített, vagyis hármat, de a harmadikat mindjárt össze is kötötte egy spárgával és kitette az előszobába:

— Ez megy a MÉH-be. A többit majd holnap... — hallatszott a síró előszobaajtóból és Terka már ott sem volt.

— Alighanem most kimaradok valamiből — gondoltam. — Terka és a barátai kihagynak.

Az új atlaszom volt felül, abba temetkeztem. Micsoda illat! Remek darab. Nagyon fogom szeretni. Miért ne mehetnék le? A rakodást holnap folytatom, mint Terka. Nem kérnek azok ott kenyeret, ahogy a nagymamám mondaná. Vajon Terka tudja-e, mit rejt ez az egyszerű, odavetett kis mondat? A nagymama mindig olyankor mondta, ha ezt gondolta:

— Hagyd csak ott, ahol van, nincs útjában senkinek. És egyáltalán nincs semmi baj.

Mert a baj hajdanán sok családban akkor kezdődött, ha valaki kenyeret kért, mivel soha nem volt elég.

Mostanában nemigen hallani ezt a hetyke kis mondatot. Hiába: ha a bajok forrása már nem a kenyér, a szólásból is kikopik a vidám ellenszegülés...

Így beszélném ezt meg Terkával, ha itt lenne...

Mi lenne, ha lemennék és körülnéznék? Ezt csak nem tiltja meg az illendőség?

A ház csendes volt. A lépcsőházi ajtó majd kiszakadt az ásítozástól. Őrült berregéssel piciny helikopter repült be rajta. A kirajzszögezett hirdetményen állapodott meg: „Szeptember 4-én lomtalanítás!" A termetes dongólégy a 4-esen ült és szorgosan tisztálkodott. Egyszer csak, amilyen hirtelen letottyant, ugyanúgy kapcsolta be a propellerét és túlméretezett testét a levegőbe emelte. Távozott.

Ezt nem kell kihajtani. Ismeri a járást.

A hirdetményre pillantottam. A 4-est, amely-

ről a légy leszállt, valaki áthúzta, az áthúzott szám fölé pedig egy 1-est biggyesztett.

Hát ez meg mi? Átütemezték a lomok elszállítását?

Megkérdeztem a házfelügyelőt. Nem tudott a dologról. Tüstént velem jött. Nézegette a hirdetményt, hümmögött, aztán ezt mondta:

— Igen. Ez ki van javítva.

Átmentünk a szomszédba. A 4-est ott is 1-esre javították. Máshová már be se kukkantottunk.

— Még jó, hogy tudom. Még szép, hogy méltóztattak eldönteni, mikor... kezdte a morgolódást a házfelügyelő.

Valamiért mindig rákezdi.

Megjött Terka.

— Sakkozzunk egyet. Az megvár — bökött a kipakolt holmira.

— Sakkozhatunk — s míg a táblát előhalásztam, elmondtam a felfedezésemet — a lomtalanítást elsejére tették.

— És?

— És a házfelügyelő azt hiszi, a lomtalanító vállalat javította ki a dátumot, de én másra tippelek.

— Mire?

— Szerintem valami guberáló volt.

— Hát, ez jó. Marhajó! — csapkodta a térdét nevettében a húgom. — Hogy tudsz ilyen jópofa dolgokat kitalálni? Jön a torzonborz pasas, húzza a rongyoszsákját és belopakodik a lépcsőházakba. Átírja a számokat szép sorjában, aztán bebújik egy kukába aludni, hogy neki is legyen födél a feje fölött.

Görög Júlia rajzai

— Nem így gondoltam. Láttál te már guberálót egyáltalán? Dehogy! Mert akkor tudnád, hogy a guberáló manapság kocsival jár. Autóból szemléli a kiállított készletet, aztán kiszáll és elteszi, ami kell neki. Semmi sietség, semmi lopakodás. Nem akar zsákbamacskát fuvarozni. Kár lenne a benzinért.

— Erre befizetek. Látni akarom. De... Mit szólt a házmester?

— Azt mondta, még jó, hogy tudja.

— Az tényleg jó. Mert ha ő tud valamit, akkor azt a valamit órák alatt mindenki megtudja. Ez pedig azt jelenti, hogy mi még szeptember első harmadában berándulhatunk.

— Mit csinálhatunk?

— Be-rán-dul-ha-tunk.

— Az ember kirándul, a boka megrándul, a bablevest meg berántják. Biztos vagy benne, hogy mi is berándulunk, mint a bableves?

— Igen. Hajszálra úgy, mint a bableves — bizonykodott Terka, pedig látszott rajta, hogy a bableves eddig eszébe se jutott.

— Azért jó lenne, ha tudnám, miről beszélsz...

— Nem lenne jó — komolyodott el a húgom. — Meglepetés. Méghozzá neked.

A sakkpartit elvesztettem. Sőt, a következőt is, pedig igyekeztem figyelni.

Meglepetés. Nekem... Hogy fogunk mi berándulni? És hová? Semmi ötletem nem akadt. Mindegy. Fő, hogy én is megyek.

Ötször kaptam ki elsejéig, de nálam vidámabb vesztes nemigen akadt eddig ebben a sakkozó világban.

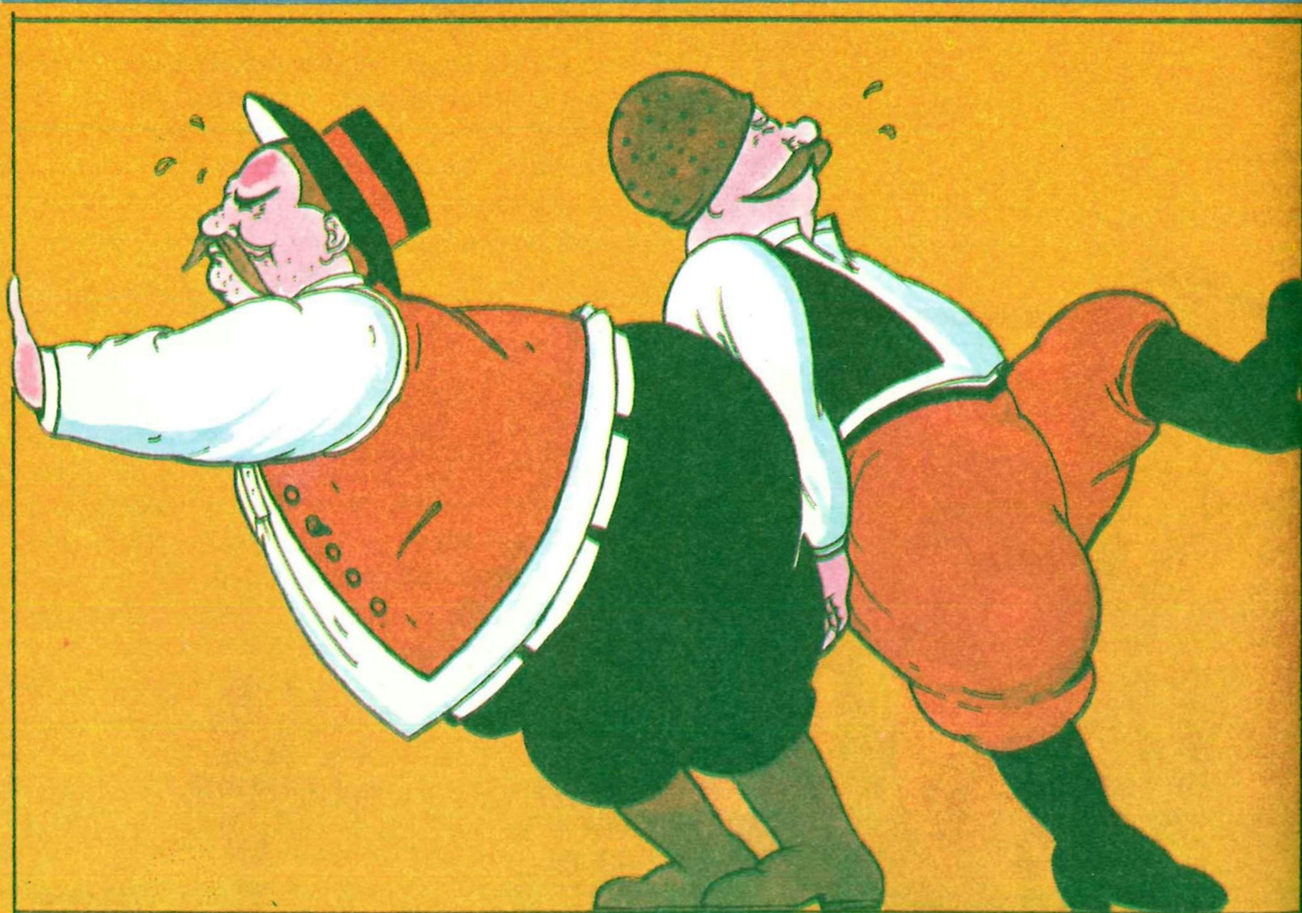
(folytatjuk)

Adomák Baranyából

A templomtolók

Egy faluban a hegyen vót egy templom. De hogy az öregeknek nehéz vót oda följutni, elhatározták, hogy letolják a völgybe.
Hozzá is fogtak: a nagy munkába a bíró is beállt segíteni. Arra az oldalra, amerre a templomot tolni kellett, fődre vetette a kabátját, oszt akkor a másik oldalról nekifeküdt ő is a templom oldalának. Amíg nyomták a templomot, a másik oldalon ment egy koldus, meglátta a kabátot, oszt el is vitte.
Egyszer a bírónak eszébe jutott, hogy meg kéne már nézni: arrébb ment-e a templom? Odamegy, ahová a kabátját tette – hát a kabátját nem látja sehol. Visszaszalad.
- Elég! — azt mondja. - Már a kabátra toltátok!

Elmondta: Zseni János, Nagyváty

Bodnár István versei

Ma a suliban

Ma a suliban
kétszer is elestem.
Először
a Gajdos buktatott el.
Másodszor
csak úgy magamtól
a folyosón
estem isteneset.
Nem hiába
mondta be reggel a rádió:
esni fog.

Csali mese

A holdon,
holdrajzórán,
ötöst adott
a holdrajztanár
nekem,
a holdi halandónak.
Édesapám,
aki egy föld holdon
gazdálkodott,
örömében elszaladt
holdieperért
a holdművesszövetkezetbe.

Békés Rozi rajzai

Horváth Szabolcs
munkája,
Lébénymiklós
2. sz. Általános
Iskola

Lapcsinálók

Idei áprilisi lapunkban — amikor is 30. születésnapunkat ünnepeltük — érdeklődő és ügyes olvasóinkat arra kértük, hogy szerkeszszenek saját lapot. Azt is megígértük, hogy a legjobban sikerült laptársunkat és kedves szerkesztőségét meglátogatjuk, illetve, ha budapestiek a szerzők, akkor őket várjuk el a KISDOBOS szerkesztőségébe. Három „nagydíjas" szerkesztőségünk van: MINI-KISDOBOS címen köszöntötte „bátyját" (ők írták így) a 30 éves KISDOBOS-t a velencei 2641. Dobó István úttörőcsapat 3/d osztályának Katica őrse. Tassról érkezett a TIGRIS ŐRS ÚJSÁGA, melynek főszerkesztője Gáspár Rita 3/a osztályos, és segítői Gubacsi Szilveszter, Fodor Pál meg Szendi Gabriella. Hozzájuk is elutazunk hamarosan! KIDOBOLT VILÁG a budapesti Álmos Vezér téri általános iskola negyedik a osztályos kisdobosainak — már úttörők azóta! — először megjelenő lapja. Látogatásuk a szerkesztőségben megtörtént; személyesen hozták be munkájukat.

Most pedig lapozzunk az újságokban!

MINI-KISDOBOS, Velence:
Igen sok mesét közölnek Katica módra! Hogy ez mit jelent? Nyilván ötleteket: Vendégségben Mátyás király udvarában címen még Beatrix királynéval is beszélnek, s őrsi kiránduláson eltévedve az egyik kislány megismerkedik egy óriással, aki hamarosan megkéri a kezét. Igazán nagyon nehezen szabadulhat el a menyasszonyjelölt jövendőbelijétől. Várgesztesen is járnak. S kivel találkozik az emberfia kirándulás közben? Hol sötétlelkű boszorkánnyal, hol meg hétfejű sárkánnyal! De van ebben a kedves, szépen rajzolt lapocskában kisdobosok szívét megdobogtató ügyes rejtvény és rajz is arról, mit jelent nekik, velencei gyerekeknek a kisdobosok hat pontja?

A tassi **TIGRIS ŐRS ÚJSÁGA** könyvekre hívja fel a figyelmet, és sok szép tarka rajzot közöl. Vannak híreik is. Kiderült, hogy őrsi búvóhelyen találkoznak, hogy szüleik kirándulást rendeztek nekik, s hogy a helybéli lapban, a Petőfi Népében Gáspár Rita megfejtett egy sorozatnyi rejtvényt és ezért jutalomkönyvet kapott. Írnak kis tudósítást patronáló brigádjukról, és arról, hogyan adták elő a Lúdas Matyit. Megtudhatjuk, milyen Gubacsi Szilveszteréknél a születésnapi ebéd, s hogy Fodor Pali testvére kézzel fogta a halászlét, vagyis az azt szolgáló pontyot!

A budapesti **KIDOBOLT VILÁG**ban olvastuk azt az írást, melyet Varga János „követett el": „Elmentünk a Szépstadionba. Itt a síró etette a reccset." Nagy focisták lehetnek ezek a gyerekek, mert Czenki Tibi cikkének címe: a „Hétbajlábas focista"' és kiderül, hogy „a férközés után nagy a köröm!"

Az ötlet bevált, mindenki készíthet őrse és raja részére saját lapot. Ha sikerült, küldjétek el továbbra is! A győzteseknek üzenjük: találkozunk, a viszontlátásra!

Mi virágzik a Tisza partján?

A kérdésre sokféleképpen válaszolhatsz: mert folyóparton virágozhat ibolya csakúgy, mint teszem azt, vadrózsa.

A népdal szerint viszont két virágzás képzelhető hitelesen: a mandulafáé és a jegenyéé. Ezt nemcsak állítják, hanem éneklik is Tiszakesziben. Nemcsak ezt a nótát fújják, hanem sok szép, régi magyar népdalt. A nagyok, az úttörők muzsikálnak mellé.

Ismeritek a citerát? Nékik ilyen, széphangú zenekaruk van. Úgy kezdődött a történet, hogy Sajecz Miklós bácsi a téeszben dolgozott. Vidám ember volt, szívesen énekelgetett. Ha a barátai hívták, vitte magával a muzsikát, a citeráját is. Hogy hogysem történt, ma már nem igen tudjuk, talán Katica néni (teljes nevén dr. Kozaróczy Gyuláné, az iskola igazgatója) esetleg valamelyik szülő fejében született meg az ötlet: legyen citerazenekaruk, s annak természetesen a vezetője Miklós bácsi! Már csak a citerákat kellett megvásárolni hozzá, s a gyerekeket megtanítani arra, hogyan pengethet az ember libatollal a húrokon olyan édes-bús, meg pattogósan vidám nótákat. Gyakorol a zenekar szorgalmasan. Miklós bácsi meg hozza, tanítja nékik a szebbnél szebb népi muzsikát.

Ha valami elkezdődik, annak fejlődése útja megállíthatatlan! A zenekarral kezdődött el valami a Tisza partján. Miklós bácsi nyomán Hanet Illésné és Borsos Gyula kosárkötő népi iparosoktól tanulják a gyerekek ezt az ősi mesterséget. A Tisza partján a mandulák és jegenyék dalba fogott virágzásán túl a fűzfa vesszőiből remek kosárkák készülnek.

A község múltját, útját a máig bemutató kiállítás ott látható az általános iskola modern, szép épületében. Megjegyzem, ugyanennek az udvarán mutatják azt, ahol a régesrégi elemi iskola állt, ahová a nagyszülők jártak. Milyen érdekes: néhány lépésnyire tanmedencét avatnak hamarosan, hogy a vízmentén élő gyerekek a medence védett biztonságában tanulják ezt az egészséges sportot! Meglehet, a tempózás is citeraszóra történik?

Szécsi Anikó *munkája, Kazincbarcika*

Dobra verjük

Ti tudtok kerékpározni? Érdemes kipróbálni, sőt azt is, tudtok-e szabályosan közlekedni a kerékpárotokkal. Mindez a miskolciak rendezvényéről jutott eszünkbe. Ott ugyanis, a 7. számú iskolában kisdobosoknak rendeztek közlekedési versenyt. A 71 versenyzőnek száz pontból álló tesztlapot kellett kitöltenie. Az eredmény meglepően jó volt. A kisdobosok remekül eligazodtak az elméleti kérdések, feladatok között. Hanem a gyakorlat! E verseny idején is kiderült, hogy a gyakorlat, bizony más, mint az elmélet. Az ügyességi pályán némelyik kisdobos nehezebben boldogult, mint a padban üldögélve. Néhányan szomorúan, jelentős pontveszteséggel hagyták el a csatateret, akarom mondani, a versenypályát. A csapatversenyben a 34. sz. Általános Iskola I. csapata szerezte meg a győzelmet. Az egyéni küzdelemben szintén a 34-es iskola kisdobosa, Harsányi Róbert vitte el a pálmát. Ez már csak így van a versenyeken: kinek a győzelem jut, kinek a tanulság. Az is valami! Segít felkészülni a visszavágóra.

Meghívóötletek. (Mellékletünk leírása.) Az év folyamán számtalan esemény adódik otthon és az iskolában, amire meghívót kell írnotok. Ilyenek pl. a fegyveres erők napja—a csapatzászló ünnepe, raj-klubnap, farsang, születésnap, kulturális rendezvény, kirándulás szülőkkel stb.

Vágjátok körül a kisdoboslány és -fiú rajzot, majd hajtsátok félbe. A meghívó szövegét belül, a fehér oldalakra írjátok, esetleg a zöld mezőbe a Meghívó cím alá.

Adunk még többféle rajzos ötletet, hogy könnyebben készíthessétek el a különböző alkalomra való meghívót, természetesen felnagyítva a szükséges méretre.

Rejtvényfejtők figyelem! Az előző évekhez hasonlóan, most kezdődő új rejtvénypályázatunk is kilenc hónapon át tart. A megfejtéseket nem havonta, hanem mindössze három alkalommal kell beküldenetek. A szeptember, október, november havi megfejtéseket november 30-ig; a december, január, február havit február 28-ig; a március, április, május havit pedig május végéig adjátok postára. Címünk: KISDOBOS szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502.

A pályázaton való részvétel feltételeit gondosan olvassátok el. Minden hónap **valamennyi** rejtvényét fejtsétek meg! Írjátok le a megfejtéseket levélbe, ne a lapból vágjátok ki a rajzokat. A borítékra írjátok rá neveteket, pontos címeteket és azt is, hogy hányadik osztályba jártok. A rejtvényoldal bal felső sarkán lévő számot tegyétek a borítékba. E nélkül a játék érvénytelen. Aki nyerni akar, annak valamennyi fejtörőt meg kell oldania, nemcsak a keresztrejtvényt! A három havi megfejtést egy borítékban küldjétek el a fenti időpontokban. Mi képeslapon közöljük, hogy a három hónapból mennyit fejtettetek meg helyesen. Aki nem kap válaszlapot, annak a megfejtése hibás volt. Ezeket a képeslapokat jól őrizzétek meg, mert ezekből tudjuk megállapítani kilenc havi munkátok eredményességét. Akinek a kilenc hónapból kilenc, nyolc vagy legalább hét havi megfejtése hibátlan volt, egész évi szorgalmas és eredményes munkájáért könyvjutalomban részesítjük.

Reméljük, sikerül a rejtvényekkel, fejtörőkkel, azok megfejtésével, esetleg lerajzolásával, jó szórakozást, és örömet szereznünk.

Bencze József

Dal

Traktorok, vaskarok
szekerek szerelme,
Pestről mindig haza
mezőre terelne.
A kócsagos égen
vinni kosarakat,
és megkoronázni
az őszülő nyarat...

titkos

Nővérem (Jutka) naplót vezet. Bele akartam nézni, de nem engedte. Azt mondja, hogy abban őrzi a titkait. És, hogy ne üssem bele mindenbe az orr-t. Szerintem csak arról ír, hogy mennyire tetszik neki a, meg a, meg a, vagy a -ben a. Megmutatom neked milyen is az igazi titkos. Azaz, hogy nem mutatom meg. nehéz lesz úgy írni, hogy mások ne értsék. Persze, ha lenne olyan vagy amivel láthatatlan betűket írnék. Így: Az -ban a megkérdezte: Hol a leckéd, Balázs? Mutattam a -t. Nem tetszik látni? Megvan, csak láthatatlan. Különleges kell hozzá. Azt hiszed, én beugrom az efféle mókának? Az iskola nem tré-! Én akkor elővettem a -ból a -et. Tessék felpróbálni. Jé, megvan a -i feladatod! Jó is! Adok rá 5-t. Olyan boldog voltam, hogy -t lehetett volna fogatni velem.

Kedves lóm! Neked bevallom, hogy a, az 5, a csak kitalálás. Az igaz, hogy a nem látta a -i feladatomat. Mert nem csináltam meg. Tegnap ugyanis sok -zás, meg -zás volt, meg is. A lecke meg egyszerűen:

NAPLÓ

ez vagyok én !!!

huss!

SZIA NAPLÓ!

Írta Gyárfás Endre – rajzolta Koltai Éva

Retek Norbi rajza, Pomáz

Postafiók 100

Először is hadd köszönjem meg a szerkesztőség nevében azt a sok szép képeslapot, melyet nyaralásotokból, táborozásból, hazai és külföldi szép tájakról küldtetek. És most következzék egy összeállítás, mely talán ötletet is ad azoknak a pajtásainknak, akik most tervezik még a teendőket!

Szeredi Péter harmadikos (Eger, Olasz út 7. 3300):

„Szeretném elújságolni, milyen öröm ért a nyáron: elmehettem Tivadarba táborozni, iskolám, az egri 3. számú iskola kisdobosaival. Sokat kirándultunk, játszottunk, vetélkedtünk. Megismerkedtünk Szatmár-Bereg történelmi múltjával. Legjobban a tábortűz, a tréfás műsor és a sok játék tetszett. Kívánom minden kisdobos pajtásomnak, hogy ilyen jól érezzék magukat a táborokban mint én, és sok élménnyel gazdagodjanak!

Léhmann Ági harmadikos (Siófok, 2. számú Általános iskola 8600):

„Amióta olvasni tudunk, mindig szívesen olvassuk a Kisdobost. Sok ötletet találunk benne, melyet pajtásaink írnak. Mi az ősi foglalkozásokat nem az iskolában tartjuk, hanem családoknál. Ez számunkra azért is izgalmas, mert itt gyakoroljuk az udvarias viselkedést, megismerjük egymás otthonát, játékait, és természetesen szüleit, testvéreit. Így közelebb kerülünk egymáshoz. Ez olyan jó!"

Móricz Zsigmond raj, Leninváros, 6. számú iskola harmadik a osztálya:

„Azzal köszöntöttük tavasszal a Kisdobost, hogy rajunk minden tagja olvassa a lapot. Eddigi munkánkról, a legérdekesebbről írunk most. Tavaly részt vettünk a fogászati pályázaton és Napsugár őrsünk egy társasjátékot nyert. November 7-én orosz népi táncot táncoltak a lányok, télen szánkókiránduláson voltunk a hegyekben. Ez csuda jól sikerült. Szívesen búvárkodunk a könyvtárban. Rajunk névadójának, Móricz Zsigmondnak az életével és gyerekeknek készült írásaival ismerkedünk. Sok tervünk és elképzelésünk van, ezekről akkor számolunk majd be, ha már teljesítettük!"

Gál Zsolt negyedik a-s a Winnetou őrs vezetője (Emőd, Általános iskola, 3432):

„Szeretnénk néhány bevált ötletet továbbadni a pajtásoknak ahhoz, hogyan lehet érdekessé tenni a kirándulásokat. Osztályunk ősszel — ez már hagyomány! — főzési versenyt rendez. A pincék közé megyünk és ott telepszünk le. Az őrsök itt mérik össze ügyességüket és tudásukat. Legutóbb a mi őrsünk egy része elment, hogy a tűzrakáshoz rőzsét gyűjtsön. A többiek a főzéshez szükséges anyagokat készítették elő. Amikor meggyújtottuk a tüzet, bográcsba került minden finomság. A kijelölt szakácsok ízesítették az ételt, és vigyáztak, nehogy leégjen valami. Aztán következett a kóstolás! A lányok főztje bizonyult legfinomabbnak, de azért mindenkié kitűnő volt. Ebéd után játék következett. Ezt a napot nem felejtjük el. Itt az őszi kirándulás ideje, — próbálja meg más is. Aki egyszer őrssel főz, az máskor is kirándul, mert nincs jobb, mint az, amikor a saját főztünkből kínáljuk barátainkat."

Börzsei Szilvia negyedikes (Lébénymiklós, II. Általános iskola 9154):

„A mi szüleink sokat meséltek nekünk a régi úttörőéletről. Ősi foglalkozásokon gyalogtúrákat tettek. Kerékpárt csak nyolcadikos korukban kaptak, s akkor sem mindenki. A háború után nehéz volt az élet... Engem ugyanaz a tanár néni tanít, aki az édesanyámat és édesapámat tanította, Tóth Terike néninek hívják. Kedvenc tantárgyam a rajz. Már több pályázatot nyertem. Májusban vettem át Budapesten az indiai gyarmekrajzpályázat aranyérmét, a Shankar-érmet."

Nógrádi Sándor Általános Iskola harmadik b osztálya, Debrecen:

„A KISDOBOS-t nálunk minden kisdobos olvassa és szereti. Ismerjük a történetét is. Rajunk névadója a lap első főszerkesztője, a kiváló költő, ZELK ZOLTÁN. Sok versét tudjuk. A tiszteletére tartott rajfoglalkozáson Kiss Anita nyerte meg szavalóversenyünket. Ő tudta a legtöbb verset, melyet Zelk Zoltán írt!"

A versmondónak, és rajzverseny győztesének szívből gratulálunk! Teri tanító nénit mi is köszöntjük, és a családi foglalkozásoknak s ősi főzéseknek veletek örülünk, javasoljuk, mások is így tegyenek. Most viszont olyan levél következik, melyre nyugodtan ráírhatom nagy betűvel, hogy számomra ez a legszebb szeptemberi levél! Olvassátok figyelemmel és az ötletet hasznosítsátok ti is!

Ároktőről (3467) az általános iskola negyedikesei írták:

„Mikor első osztályban legelőször léptünk az osztályba, megpillantottunk négy tündérkét. Tündérek az iskolában! Milyen szépek! Kedves az arcuk, mosolygós a szemük! Az egyik ruháján sárgán aranyló búzakalász, mellette pipacs piroslik. A másik rozsdabarna levelekkel díszített. A harmadikon ezüstszínű hópelyhek csillognak. A negyedik élénk zöld színű, rajta hóvirágok fejecskéi és liláskék ibolyavirág. Ó, de szépek vagytok, tündérkéink! Olyan szépek, mint a n é g y é v s z a k ! Hiszen mind a négynek sok ismert és rejtett szépsége van! Ők tehát az évszakok tündérkéi, akik megosztották velünk tantermünket, s mindig az járt az élen, akinek a hónapjait éppen tapostuk. Már negyedikbe járunk. A tündérek négy esztendeje figyelnek minket, és segítik megérteni az évszakok állandó változását, szépségét. Persze, „főtündérünk", drága tanító nénink segítségével — aki a tündér babákkal fogadott bennünket."

Ugye, gyönyörű ez a tündérmese? Pedig igaz!

Ferkai Lóránt: Szélkereplő

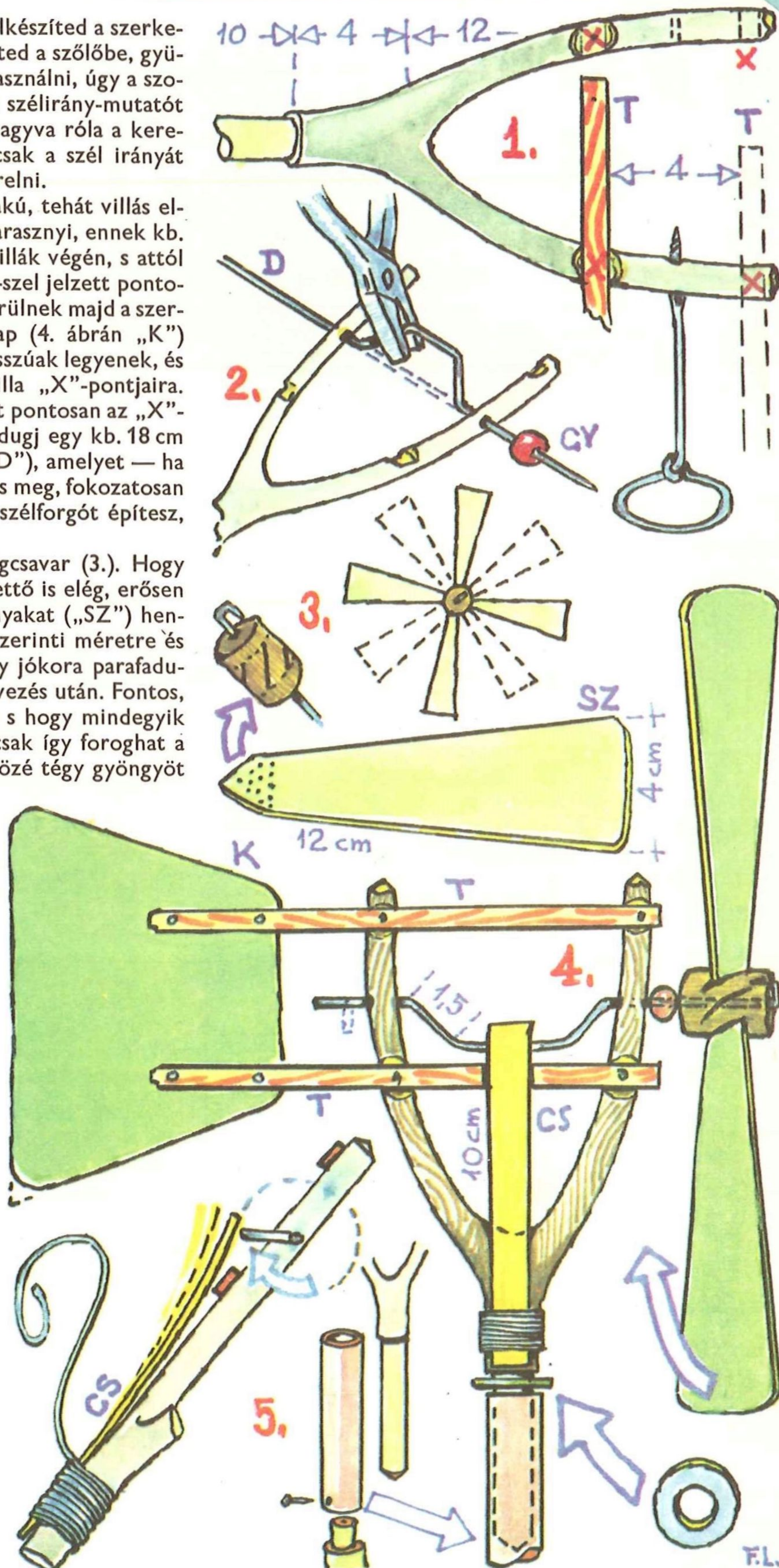
Ha úgy, ahogy itt a rajzokon látod, elkészíted a szerkezetet, madárriasztó kereplőnek kiteheted a szőlőbe, gyümölcsöskertbe. Ha nem akarod erre használni, úgy a szobából látható helyen fölszerelve, mint szélirány-mutatót és szélerősség-jelzőt használhatod. Elhagyva róla a kereplő hangot előidéző alkatrészeket, csak a szél irányát mutatja. Erkély rácsára könnyű felszerelni.

A szélkereplő tartóváza egy „Y" alakú, tehát villás elágazású faág (1.), teljes hossza két kisarasznyi, ennek kb. fele a nyél, az „Y" szára. Az elágazó villák végén, s attól 4 centiméternyire — az ábrán piros X-szel jelzett pontokon — kis befaragásokat készíts, ide kerülnek majd a szerkezetet szélirányban tartó kormánylap (4. ábrán „K") tartólécei („T"). A lécek 16—18 cm hosszúak legyenek, és szegezés vagy drótozás rögzítse a villa „X"-pontjaira. Előzőleg azonban fúrd át a villa két ágát pontosan az „X"-ek fele távolságában. A fúrt lyukakba dugj egy kb. 18 cm hosszú merev drótdarabot (2. ábrán „D"), amelyet — ha kereplőt csinálsz, laposfogóval hajlítgass meg, fokozatosan hol egyik, hol másik részén. Ha csak szélforgót építesz, ez a dróttengely egyenes maradhat.

A forgó 2, 4 vagy nyolcszárnyú légcsavar (3.). Hogy mennyi, az tőled függ; szélforgónak kettő is elég, erősen szóló kereplőnek 8 a legjobb. A szárnyakat („SZ") hengeres műanyag flakonból vágd a rajz szerinti méretre és formára. Hegyesre vágott végüket egy jókora parafadugón szúrt résekbe szorítsd be megenyvezés után. Fontos, hogy egyformán oszd el őket körben, s hogy mindegyik ugyanabba az irányba álljon, ferdén, csak így foroghat a szél hatására. A tartóvilla és a dugó közé tégy gyöngyöt (GY), kis csavaranyát, így jól pörög majd.

A kattogó szerkezet működését a 4. ábrából megértheted. Ha a szélkerék forog, a dróttengely görbülete a villához drótozott csapóléc („CS") végét minden fordulatnál felemeli, majd továbbmozdulva „elengedi", mire az lecsapódik a „T" tartólécre. Természetes, hogy ez a csapóléc nem lehet túlságosan merev, de túl lágy sem. Flakonból vágott kb. 1 cm széles csík vagy ugyanekkora, vékonyra faragott keményfa lécecske megfelel. Ha túl kemény, faragd vékonyabbra vagy vágd keskenyebbre. Ezt bizony neked kell kikísérletezned, de bizonyára megbirkózol a feladattal. Kicsit apu is segíthet!

Az 5. ábrán azt látod, hogy az egész szerkezetnek a szél irányába állását egy csődarab teszi lehetővé, bodzaágcső, fémcső darab, vagy bontáskor kidobott barna villanyvezeték burkoló műanyag cső. A csövet földbe szúrt karóhoz vagy tartórúdhoz erősítsd.

eptemberi fejtörő

…tya. 3. Lelkes, ünnepélyes felkiál- …képző. 9. Régi súlymérték. 11. Sérü- …3. Boldog (ék. hiba). 15. . . . .katona, …hon kell megoldani. 17. Visszafelé …Ny nélkül vézna. 19. Húz. 20. Veri. 22. …ág. 23. Ellentétes kötőszó. 24. Vicc. 26. NÁ. 27. Külseje ellentéte.

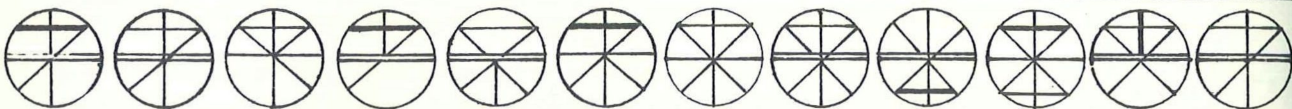
Függőleges 1. Fényképész feladata. 2. Megszólítás. 4. LS. 5. Óra elején teszik. 6. Lásd vízszintes 1. 7. Sivatagi utazók csoportja. 8. Az éneklés. 10. . . . ví-zen át. 12. Hibáztat. 14. Lyuk népiesen. 15. Méh-lakás. 20. ÜRL. 21. Kifej közepe. 24. Személyes név-más. 25. Felsóhajtás.

Beküldendő a keresztrejtvényből a vízszintes 16., függőleges 1., 5., 7.

Keresztrejtvény

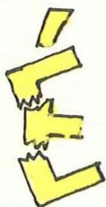
1 e	2 b	■	3 é	4 l	5 f	6 e	n	■	7 k	8 a
9 l	a	10 t	■	11 s	e	b	■	12 v	a	n
13 ö	r	ü	14 l	■	l	■	15 k	á	r	ó
16 k	é	z	i	f	e	l	a	d	a	t
17 i	t	ö	k	■	n	■	18 s	o	r	á
19 v	o	n	■	20 ú	t	21 i	■	22 i	a	z
23 a	m	■	24 t	r	é	f	25 a	■	26 n	á
g	■	27 b	e	l	s	e	j	e	■	s

Melyik kettő egyforma?

Betűrejtvény:

lm

nem csúnya

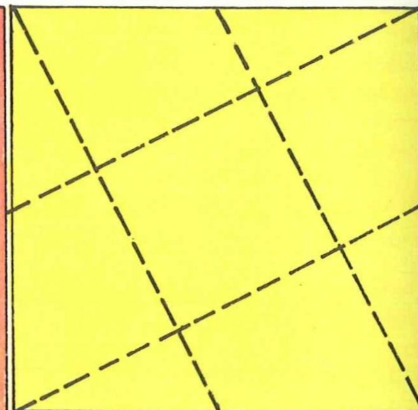

Keresgélj!

A magyar nyelv igen alkalmas arra, hogy szavainak boncolgatásával, összekapcsolásával játsszunk. Sok olyan szavunk van, amelyeket szétvagdalva értelmes szavakat kapunk. Pl.: tanár = tan+ár, padló = pad+ló. Keressetek legalább öt ilyen szót! Nem lehet közöttük eredetileg összetett szó!

Vágd szét

a fenti sárga négyzetet a vonalak mentén. Hány négyzetet tudsz összerakni a darabokból?

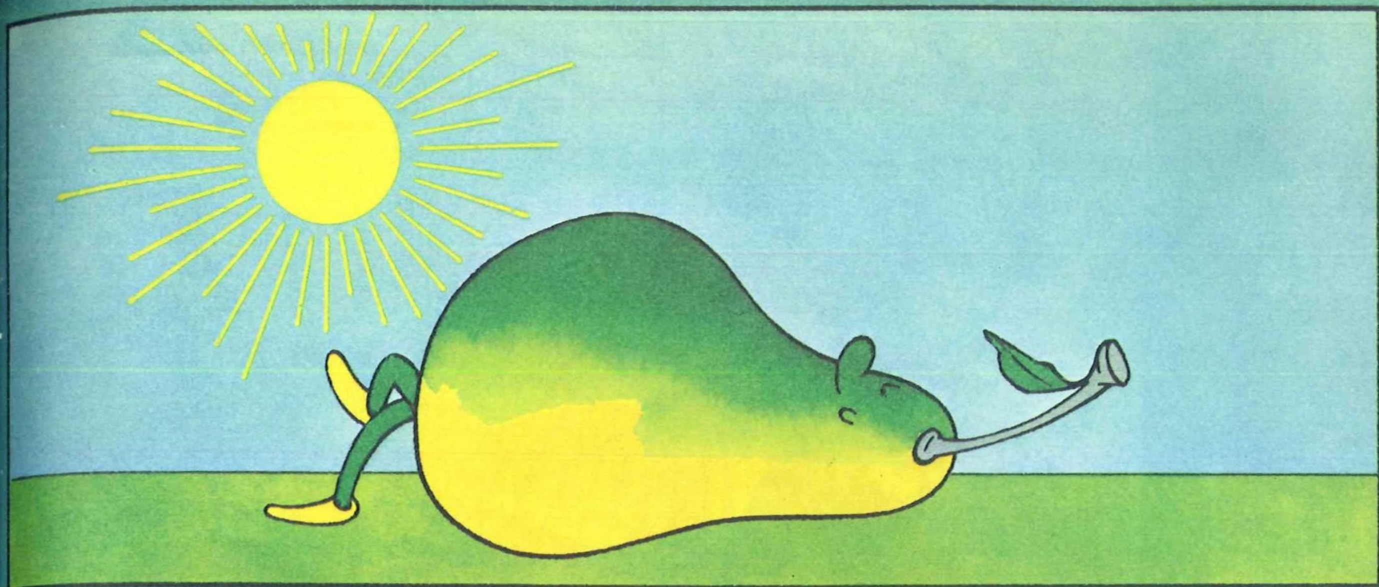
Rejtvényfejtők figyelem! Olvassátok el a Dobra verjük oldalon az idei rejtvénypályázattal kapcsolatos nektek szóló üzenetünket!

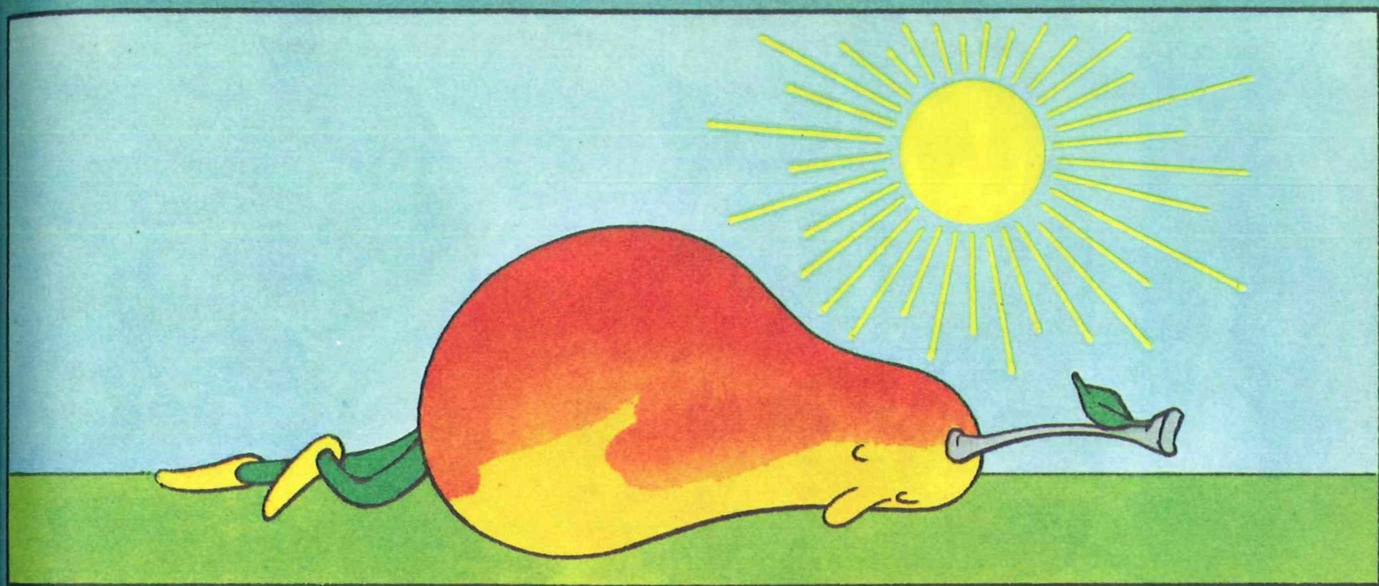
kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXXI. évf. 7. sz.

Szerkesztő: Kelemen Sándor
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502 Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) Budapest V., József nádor tér 1., 1900 közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 55,—Ft, I. félévre 33,—Ft, II. félévre 22,—Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 82.0587. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A címlapot **Németh Nelli**, a hátsó címoldalt **Vida Győző** rajzolta

Kassák Lajos
Japán kakasom

Van nekem egy
japánföldi
kakasom.
Kérték már a
cirkuszosok,
félvilágért
nem adom.

Elszomszédol,
tökmagot lop,
bosszantja a zsugorit,
hajnalonként
föl a naphoz
pántlikákat
kukorít.